ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

9. Sınıf

ZENGİNLEŞTİRME ETKİNLİKLERİ

ÖĞRETMEN KILAVUZ KİTABI

YAZARLAR
İsmail BEKTAŞOĞLU
Mustafa HACIOSMANOĞLU
Osman ŞEN
Veysel BALCI

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI .....: 10330
YARDIMCI VE KAYNAK KİTAPLAR DİZİSİ .....: 3551

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Halil İbrahim TOPÇU

YAYIN KOORDİNATÖRÜ
Dr. Bilgen KERKEZ

EDİTÖR
Hatice TÜRKOĞLU

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME UZMANI
Samet EKER

PROGRAM GELİŞTİRME UZMANI
Vedat UZUNER

REHBERLİK UZMANI
Dr. Şükrü ÖZER

GÖRSEL TASARIMCILAR
Cansu BEŞGEN
Esra ÇALHAN
İnci YILMAZ ŞİMŞEK

ISBN 978-975-11-9078-9

Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Başkanlığının 18.07.2025 tarih ve 136749272 sayılı yazısı ile yardımcı kaynak olarak kabul edilmiştir.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

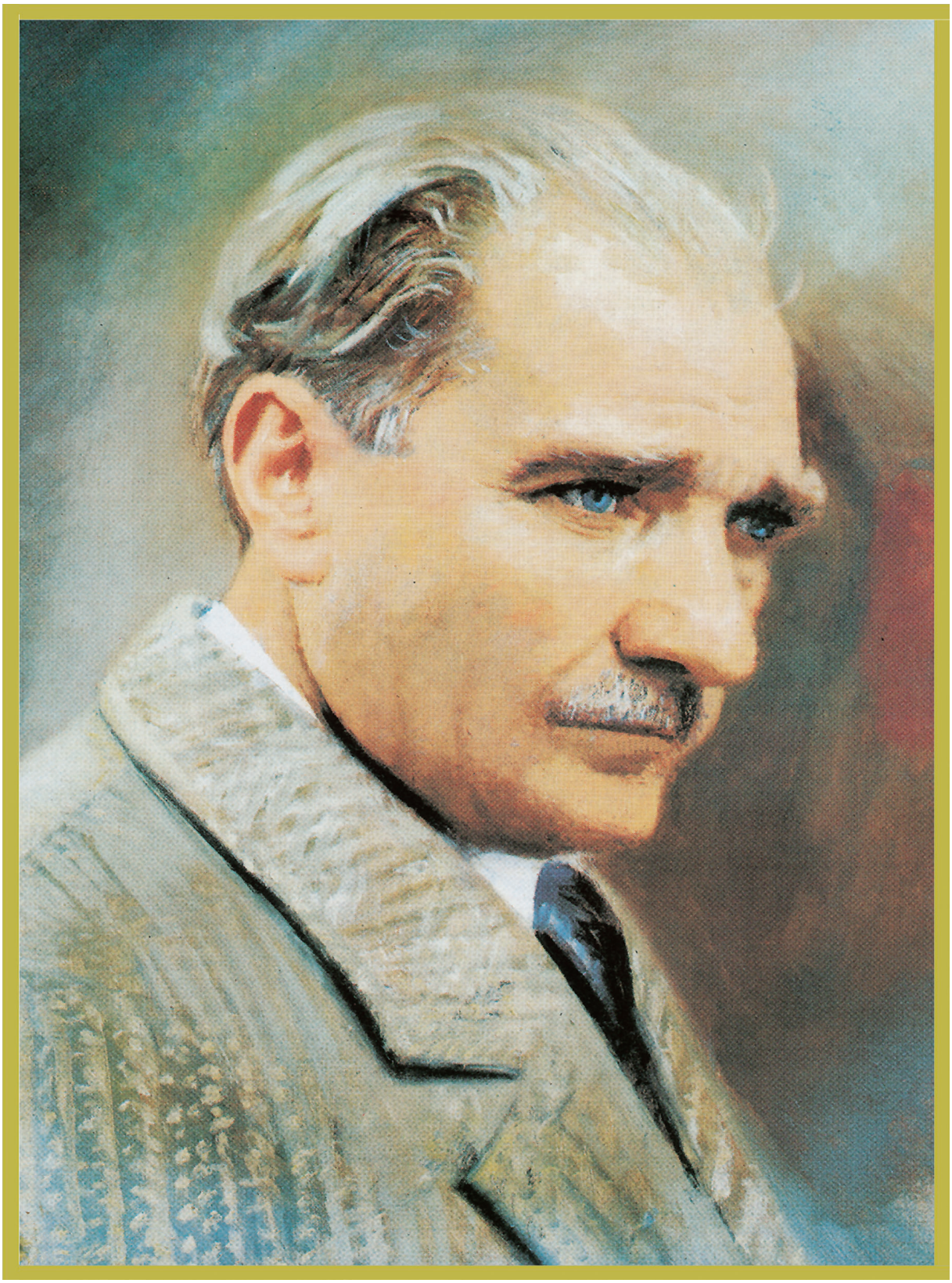

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

SUNUŞ

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, farklılaştırılmış öğretimi esas alan bir yaklaşımı benimsemektedir. Bu kapsamda hazırlanmış öğretim programlarında bu yaklaşım doğrultusunda "Farklılaştırma" başlığı altında "Zenginleştirme" ve "Destekleme" bölümlerine birer strateji olarak yer verilmiştir. Farklılaştırılmış öğretimin zenginleştirme boyutu, öğrencilerin üst düzey kavramları ve karmaşık düşünce yapılarını keşfetmelerine yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Bu yaklaşım aynı zamanda öğrenme sürecinin çeşitli etkinlikler ve görsel materyallerle desteklenmesini, bireysel veya grup hâlinde çalışmayı kolaylaştıracak çeşitli yöntem ve tekniklerle donatılmasını gerektirmektedir.

Eğitim öğretim süreci boyunca öğrenme çıktılarında öğrencilerden ulaşmaları istenen bilgi ve beceriler aynı olabilir ancak öğrenme öğretme sürecinde her bir öğrencinin öğrenme deneyimi farklılık gösterebilmektedir. Zenginleştirme uygulamaları, daha karmaşık ve soyut bilgileri hızlı ve kolay bir şekilde çözümleyebilen öğrencilere yönelik olarak hazırlanmıştır. Zenginleştirme etkinlikleri ile öğrencilerin içerik çerçevesinden uzaklaşmadan temayla ilgili bilgilerini derinleştirmelerine imkân verilerek üst düzey bir öğrenme becerisine ulaşmaları hedeflenmektedir.

Farklılaştırma kapsamında hazırlanan "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Zenginleştirme Etkinlikleri Öğretmen Kılavuz Kitabı" disiplin içi ilişkilendirmelere ek olarak disiplinler arası ilişkilendirilmeler ve gerçek yaşam uygulamaları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Kılavuzda sunulan etkinlikler, genişletilmiş ve derinlemesine bir öğrenme deneyimi sağlamak amacıyla çeşitli öğretim yöntemleriyle zenginleştirilmiştir. Etkinlikler, görsel materyallerle desteklenmiş ve birden fazla duyuya hitap edecek şekilde tasarlanmıştır. Bu yöntemler, öğrencilerin ilgisini çekmek ve öğrenilen bilgilerin kalıcılığını artırmak amacıyla kullanılmıştır. Ayrıca öğrencilerin aktif katılımını sağlamak ve öğrenme süreçlerini daha etkili hâle getirmek için özel olarak geliştirilmiştir.

Öğretim programlarının uygulamaya ilişkin esaslar bölümünde belirtildiği üzere farklılaştırma kapsamındaki tüm uygulamalar; öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve istekleri göz önünde bulundurularak öğretmenler tarafından planlanır ve uygulanır. Tasarlanan etkinlikler, öğrenme süreçlerini planlamak üzere örnek teşkil edebilecek nitelikte olup; öğrenci ilgi, ihtiyaç ve beklentileri doğrultusunda belirli kısımları seçilerek ve öğrenci seviyesi göz önünde bulundurularak içerik ve verilen süre bağlamında değiştirilerek kullanılabilir. Farklılaştırma kapsamında Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı'nın zenginleştirme bölümünde yer alan öneri niteliğindeki uygulamalardan "*" ile işaretlenenlerin sosyal bilimler liselerinde gerçekleştirilmesi zorunludur. Zorunlu olan zenginleştirme uygulamalarına yıllık planlarda yer verilmelidir.

Bu etkinlik kılavuzu, öğretmenler için bir etkinlik havuzu oluşturacak nitelikte tasarlanmıştır. Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre hazırlanmış etkinliklerle onların potansiyellerini en üst düzeye çıkarmalarını ve anlamlı ürünler ortaya koymalarını desteklemektedir. Kılavuzdaki içerikler, öğrencilerin bilgi ve becerilerini en yüksek seviyeye çıkarmayı hedeflerken ileri düzey kavramlar ve karmaşık düşünce yapıları üzerinde yoğunlaşmaktadır. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin hedefleri doğrultusunda hazırlanan etkinlikler, öğrencilere nitelikli bir öğrenme deneyimi sunmayı hedeflemektedir.

Kitabın Tanıtımı

Kitap temalardan oluşmaktadır. Her tema başında tema kapak sayfası yer almaktadır. Tema kapaklarında o temanın adı ve numarası bulunmaktadır.

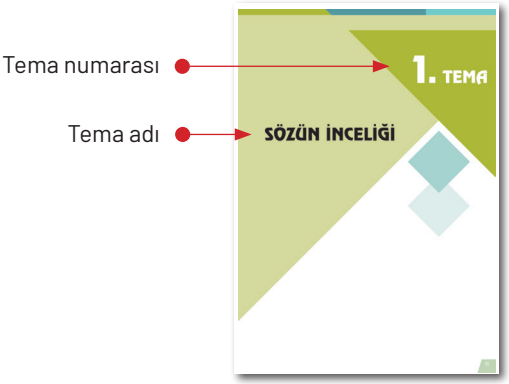

Etkinliğin bireysel yapıldığını gösterir.

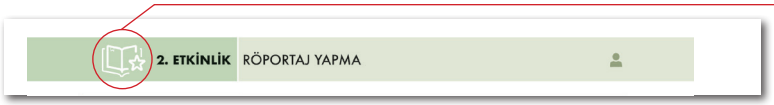

Kılavuzdaki yıldızlı etkinlikler, sosyal bilimler liselerinde zorunlu olarak yaptırılacaktır.

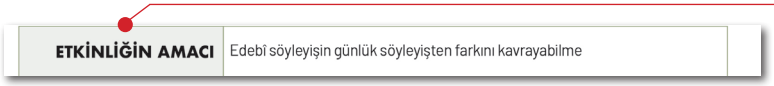

Etkinlik sonunda öğrencinin hangi beceriyi kazanacağını gösterir.

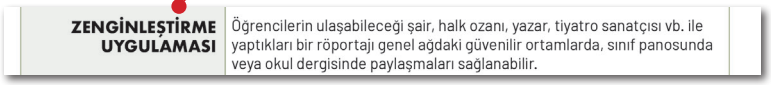

Programın zenginleştirme bölümünde verilen etkinliğin kapsamını gösterir.

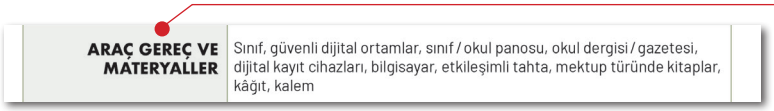

Etkinliğin gerçekleştirilmesi için gereken ve kullanılabilecek araç gereç, eğitim ortamları ve materyalleri gösterir.

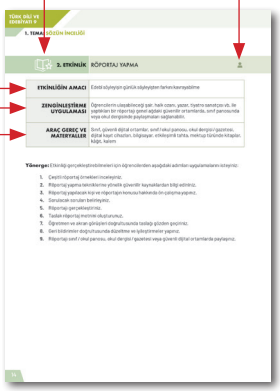

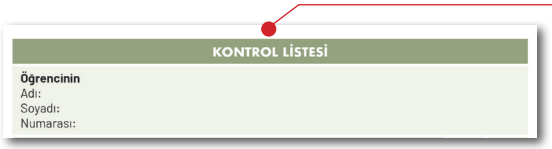
KONTROL LİSTESİ

Öğrencinin
Adı:
Soyadı:
Numarası:

Değerlendirme adımlarında öğretmen tarafından yapılacak değerlendirmelere yer verilmiştir.

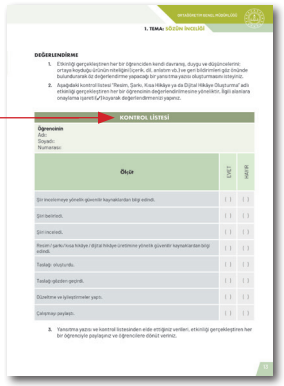
1. TEMA: GÖZÜN İNCİLİĞİ

DEĞERLENDİRME

1. Etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciden kendi davranış, duygu ve düşüncelerini; ortaya koyduğu ürünün niteliğini (çerçik, dil, anlatım vb.) ve geri bildirimleri göz önünde bulundurarak öz değerlendirme yapacağı bir yansıtma yazısı oluşturmasını isteyiniz.
2. Aşağıdaki kontrol listesi 'Resim, Şarkı, Kısa Hikâye ya da Dijital Hikâye Oluşturma' adlı etkinliği gerçekleştiren her bir öğrencinin değerlendirilmesine yöneliktir. İlgili alanlara onaylama işaretiyle/noktayarak değerlendirmenizi yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Öğrencinin
Adı:
Soyadı:
Numarası:

Ölçüt	EVET	HAYIR
Şiir incelemeye yönelik güvenilir kaynaklardan bilgi edindi.	( )	( )
Şiiri belirledi.	( )	( )
Şiiri inceledi.	( )	( )
Resim / şarkı/kısa hikâye / dijital hikâye üretimine yönelik güvenilir kaynaklardan bilgi edindi.	( )	( )
Taslağı oluşturdu.	( )	( )
Taslağı gözden geçirdi.	( )	( )
Düzeltme ve iyileştirmeler yaptı.	( )	( )
Çalıştayı paylaştı.	( )	( )

3. Yansıtma yazısı ve kontrol listesinden elde ettiğiniz verileri, etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciyle paylaşınız ve öğrencilere dönüt veriniz.

SEMBOLLERİN AÇIKLAMASI

Bireysel etkinlik

Yıldızlı etkinlik

Görsel kaynakçasına bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

Kitap genelinde kullanılan tüm karekodlar, akıllı cihazlarla okutularak ya da kitabın dijital kopyalarında karekod üzerine tıklanarak açılabilmektedir.

İçindekiler

1. TEMA Sözün İnceliği 11

Resim, Şarkı, Kısa Hikâye ya da Dijital Hikâye Oluşturma	12
Röportaj Yapma	14
Seslendirme Yapma	16

2. TEMA Anlam Arayışı 19

Şarkı Besteleme	20
Anı Anlatma	22
Metin Karşılaştırma	24
Şiir Seçkisi Hazırlama	26

3. TEMA Anlamın Yapı Taşları 29

Film Şeridi Hazırlama / Dijital Hikâye Oluşturma	30
Zihin Haritası Oluşturma	33
Hikâye Kurgulama	35
Gezi Belgeseli Hazırlama	37
Hikâye Yazma	39

4. TEMA Dilin Zenginliği 41

Olay Örgüsü Oluşturma	42
Film Şeridi Hazırlama	44
Diyalog Yazma ve Canlandırma	46
Poster, Sunu ya da Eleştiri Yazısı Hazırlama	48

Kaynakça 50
Türkiye'nin Mülki İdare Bölümleri ile Kara ve Deniz Komşuları Haritası 51
Türk Dünyası Haritası 52

Kitabın dijital kopyalarında "İçindekiler" sayfasındaki başlıklar üzerine tıklayarak ilgili sayfalara ulaşabilirsiniz.

1. TEMA

SÖZÜN İNCELİĞİ

1. ETKİNLİK — RESİM, ŞARKI, KISA HİKÂYE YA DA DİJİTAL HİKÂYE OLUŞTURMA

ETKİNLİĞİN AMACI	Edebiyatın güzel sanatlar içindeki yerini ve diğer disiplinlerle ilişkisini kavrayabilme
ZENGİNLEŞTİRME UYGULAMASI	Öğrencilerden okuduğu şiiri duygu, düşünce, estetik değer vb. açılardan değerlendirmeleri ve değerlendirmelerinden yola çıkarak resim, şarkı, kısa hikâye ya da dijital hikâye oluşturması istenebilir.
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Sınıf, güvenli dijital ortamlar, bilgisayar, etkileşimli tahta, dijital hikâye oluşturma araçları, konuyla ilgili güvenilir kaynaklar, resim malzemeleri, kâğıt, kalem

Yönerge: Etkinliği gerçekleştirebilmeleri için öğrencilerden aşağıdaki adımları uygulamalarını isteyiniz:

1. Güvenilir kaynaklardan şiir incelemeye yönelik bilgi edininiz.
2. İncelenecek şiiri belirleyiniz.*
3. Şiiri biçim ve içerik bakımından (ana duygu, ses, ritim, tema, dil vb.) inceleyiniz.
4. Resim yapma, şarkı besteleme, kısa hikâye yazma ya da dijital hikâye oluşturmayla ilgili güvenilir kaynaklardan bilgi edininiz.
5. Şiirden hareketle resim, şarkı, kısa hikâye ya da dijital hikâye taslağını oluşturunuz.
6. Öğretmen ve akran görüşleri doğrultusunda taslağı gözden geçiriniz.
7. Geri bildirimler doğrultusunda düzeltme ve iyileştirmeler yapınız.
8. Ürünü sınıf / okul panosu, okul dergisi / gazetesi veya güvenli dijital ortamlarda paylaşınız.**

(*) Metinler TYMM Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı'ndaki "Türk Dili ve Edebiyatı Dersinde Metinlerin Seçimine İlişkin Açıklamalar" bölümüne uygun olmak zorundadır.
(**) Genel ağ ve dijital platform paylaşımlarında başta EBA olmak üzere resmî kurum ve kuruluşlara ait güvenilir adresler tercih edilmelidir.

DEĞERLENDİRME

1. Etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciden kendi davranış, duygu ve düşüncelerini; ortaya koyduğu ürünün niteliğini (içerik, dil, anlatım vb.) ve geri bildirimleri göz önünde bulundurarak öz değerlendirme yapacağı bir yansıtma yazısı oluşturmasını isteyiniz.
2. Aşağıdaki kontrol listesi "Resim, Şarkı, Kısa Hikâye ya da Dijital Hikâye Oluşturma" adlı etkinliği gerçekleştiren her bir öğrencinin değerlendirilmesine yöneliktir. İlgili alanlara onaylama işareti (✓) koyarak değerlendirmenizi yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Öğrencinin
Adı:
Soyadı:
Numarası:

Ölçüt	EVET	HAYIR
Şiir incelemeye yönelik güvenilir kaynaklardan bilgi edindi.	( )	( )
Şiiri belirledi.	( )	( )
Şiiri inceledi.	( )	( )
Resim / şarkı / kısa hikâye / dijital hikâye üretimine yönelik güvenilir kaynaklardan bilgi edindi.	( )	( )
Taslağı oluşturdu.	( )	( )
Taslağı gözden geçirdi.	( )	( )
Düzeltme ve iyileştirmeler yaptı.	( )	( )
Çalışmayı paylaştı.	( )	( )

3. Yansıtma yazısı ve kontrol listesinden elde ettiğiniz verileri, etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciye dönüt vererek değerlendiriniz.

2. ETKİNLİK RÖPORTAJ YAPMA

ETKİNLİĞİN AMACI	Edebî söyleyişin günlük söyleyişten farkını kavrayabilme
ZENGİNLEŞTİRME UYGULAMASI	Öğrencilerin ulaşabileceği şair, halk ozanı, yazar, tiyatro sanatçısı vb. ile yaptıkları bir röportajı genel ağdaki güvenilir ortamlarda, sınıf panosunda veya okul dergisinde paylaşmaları sağlanabilir.
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Sınıf, güvenli dijital ortamlar, sınıf / okul panosu, okul dergisi / gazetesi, dijital kayıt cihazları, bilgisayar, etkileşimli tahta, mektup türünde kitaplar, kâğıt, kalem

Yönerge: Etkinliği gerçekleştirebilmeleri için öğrencilerden aşağıdaki adımları uygulamalarını isteyiniz:

1. Çeşitli röportaj örnekleri inceleyiniz.
2. Röportaj yapma tekniklerine yönelik güvenilir kaynaklardan bilgi edininiz.
3. Röportaj yapılacak kişi ve röportajın konusu hakkında ön çalışma yapınız.
4. Sorulacak soruları belirleyiniz.
5. Röportajı gerçekleştiriniz.
6. Taslak röportaj metnini oluşturunuz.
7. Öğretmen ve akran görüşleri doğrultusunda taslağı gözden geçiriniz.
8. Geri bildirimler doğrultusunda düzeltme ve iyileştirmeler yapınız.
9. Röportajı sınıf / okul panosu, okul dergisi / gazetesi veya güvenli dijital ortamlarda paylaşınız.

DEĞERLENDİRME

1. Etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciden kendi davranış, duygu ve düşüncelerini; ortaya koyduğu ürünün niteliğini (içerik, dil, anlatım vb.) ve geri bildirimleri göz önünde bulundurarak öz değerlendirme yapacağı bir yansıtma yazısı oluşturmasını isteyiniz.
2. Aşağıdaki kontrol listesi "Röportaj Yapma" adlı etkinliği gerçekleştiren her bir öğrencinin değerlendirilmesine yöneliktir. İlgili alanlara onaylama işareti (✓) koyarak değerlendirmenizi yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Öğrencinin
Adı:
Soyadı:
Numarası:

Ölçüt	EVET	HAYIR
Röportaj örnekleri inceledi.	( )	( )
Güvenilir kaynaklardan bilgi edindi.	( )	( )
Ön çalışma yaptı.	( )	( )
Soruları belirledi.	( )	( )
Röportajı gerçekleştirdi.	( )	( )
Taslak metni oluşturdu.	( )	( )
Taslağı gözden geçirdi.	( )	( )
Düzeltme ve iyileştirmeler yaptı.	( )	( )
Röportajı paylaştı.	( )	( )

3. Yansıtma yazısı ve kontrol listesinden elde ettiğiniz verileri, etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciye dönüt vererek değerlendiriniz.

3. ETKİNLİK SESLENDİRME YAPMA

ETKİNLİĞİN AMACI	Edebî eserlerde kullanılan her bir sözün özenle belirlendiğini, sözün anlam ve anlatımı doğrudan etkilediğini fark edebilme
ZENGİNLEŞTİRME UYGULAMASI	Sevdikleri şiir veya kısa öyküleri seslendirerek sınıfta paylaşmaları istenebilir.
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Sınıf, güvenli dijital ortamlar, bilgisayar, etkileşimli tahta, dijital kayıt cihazları

Yönerge: Etkinliği gerçekleştirebilmeleri için öğrencilerden aşağıdaki adımları uygulamalarını isteyiniz:

1. Seslendirme teknikleri hakkında güvenilir kaynaklardan bilgi edininiz.
2. Seslendirilecek şiiri / kısa hikâyeyi belirleyiniz.
3. Şiiri / kısa hikâyeyi vurgu ve tonlamaya dikkat ederek seslendiriniz.
4. Öğretmen ve akran görüşleri doğrultusunda seslendirmeyi kontrol ediniz.
5. Geri bildirimler doğrultusunda düzeltme ve iyileştirmeler yapınız.
6. Çalışmayı güvenli dijital ortamlarda paylaşınız.

DEĞERLENDİRME

1. Etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciden kendi davranış, duygu ve düşüncelerini; ortaya koyduğu ürünün niteliğini (içerik, dil, anlatım vb.) ve geri bildirimleri göz önünde bulundurarak öz değerlendirme yapacağı bir yansıtma yazısı oluşturmasını isteyiniz.
2. Aşağıdaki kontrol listesi "Seslendirme Yapma" adlı etkinliği gerçekleştiren her bir öğrencinin değerlendirilmesine yöneliktir. İlgili alanlara onaylama işareti (✓) koyarak değerlendirmenizi yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Öğrencinin
Adı:
Soyadı:
Numarası:

Ölçüt	EVET	HAYIR
Güvenilir kaynaklardan bilgi edindi.	( )	( )
Metni belirledi.	( )	( )
Metni seslendirdi.	( )	( )
Seslendirmeyi kontrol etti.	( )	( )
Düzeltme ve iyileştirmeler yaptı.	( )	( )
Çalışmayı paylaştı.	( )	( )

3. Yansıtma yazısı ve kontrol listesinden elde ettiğiniz verileri, etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciye dönüt vererek değerlendiriniz.

2. TEMA

ANLAM ARAYIŞI

1. ETKİNLİK ŞARKI BESTELEME

ETKİNLİĞİN AMACI	Aynı tema çerçevesinde farklı bir duyuş geliştirerek düşünce ve hayallerini dile getirebilme
ZENGİNLEŞTİRME UYGULAMASI	Öğrencilerden inceledikleri şiire benzer bir metin kurgusu oluşturmaları istenebilir. Yazılan şiir bir şarkıya dönüştürülebilir, şiir genişletilebilir.
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Sınıf, güvenli dijital ortamlar, bilgisayar, etkileşimli tahta, konuyla ilgili güvenilir kaynaklar, kâğıt, kalem

Yönerge: Etkinliği gerçekleştirebilmeleri için öğrencilerden aşağıdaki adımları uygulamalarını isteyiniz:

1. Üzerinde çalışma yapılacak şiiri belirleyiniz.
2. Şiiri biçim ve içerik bakımından (ana duygu, ses, ritim, tema, dil vb.) inceleyiniz.
3. Biçim ve içeriğe uygun eklemeler yaparak şarkı metni taslağını oluşturunuz.
4. Öğretmen ve akran görüşleri doğrultusunda taslağı gözden geçiriniz.
5. Geri bildirimler doğrultusunda düzeltme ve iyileştirmeler yapınız.
6. Şarkı bestelemeyle ilgili güvenilir kaynaklardan bilgi edininiz.
7. Metni besteleyerek şarkıya dönüştürünüz.
8. Şarkıyı güvenli dijital ortamlarda paylaşınız.

DEĞERLENDİRME

1. Etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciden kendi davranış, duygu ve düşüncelerini; ortaya koyduğu ürünün niteliğini (içerik, dil, anlatım vb.) ve geri bildirimleri göz önünde bulundurarak öz değerlendirme yapacağı bir yansıtma yazısı oluşturmasını isteyiniz.
2. Aşağıdaki kontrol listesi "Şarkı Besteleme" adlı etkinliği gerçekleştiren her bir öğrencinin değerlendirilmesine yöneliktir. İlgili alanlara onaylama işareti (✓) koyarak değerlendirmenizi yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Öğrencinin
Adı:
Soyadı:
Numarası:

Ölçüt	EVET	HAYIR
Şiiri belirledi.	( )	( )
Şiiri inceledi.	( )	( )
Taslak metni oluşturdu.	( )	( )
Taslağı gözden geçirdi.	( )	( )
Düzeltme ve iyileştirmeler yaptı.	( )	( )
Güvenilir kaynaklardan bilgi edindi.	( )	( )
Metni besteledi.	( )	( )
Şarkıyı paylaştı.	( )	( )

3. Yansıtma yazısı ve kontrol listesinden elde ettiğiniz verileri, etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciye dönüt vererek değerlendiriniz.

2. ETKİNLİK ANI ANLATMA

ETKİNLİĞİN AMACI	Sözlü iletişim yeteneğini ve yaratıcılığını geliştirebilme
ZENGİNLEŞTİRME UYGULAMASI	Öğrencilerden benzer anılarını sözlü anlatıma taşımaları beklenebilir.
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Sınıf, güvenli dijital ortamlar, dijital kayıt cihazları, bilgisayar, etkileşimli tahta, kâğıt, kalem

Yönerge: Etkinliği gerçekleştirebilmeleri için öğrencilerden aşağıdaki adımları uygulamalarını isteyiniz:

1. Anlatılacak anıyı / anıları belirleyiniz.
2. Anı anlatma konusunda yetenekli kişilere ait örnek videolar izleyiniz.
3. Sözlü anlatım teknikleriyle ilgili güvenilir kaynaklardan bilgi edininiz.
4. İçerik, yöntem, teknik ve benzerlerinin yer aldığı anlatım planı taslağı oluşturunuz.
5. Öğretmen ve akran görüşleri doğrultusunda taslağı gözden geçiriniz.
6. Geri bildirimler doğrultusunda düzeltme ve iyileştirmeler yapınız.
7. Anıyı / anıları sınıfta / çok amaçlı salonda anlatarak uygun bir cihazla kaydediniz.
8. Anlatımı güvenli dijital ortamlarda paylaşınız.

DEĞERLENDİRME

1. Etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciden kendi davranış, duygu ve düşüncelerini; ortaya koyduğu ürünün niteliğini (içerik, dil, anlatım vb.) ve geri bildirimleri göz önünde bulundurarak öz değerlendirme yapacağı bir yansıtma yazısı oluşturmasını isteyiniz.
2. Aşağıdaki kontrol listesi "Anı Anlatma" adlı etkinliği gerçekleştiren her bir öğrencinin değerlendirilmesine yöneliktir. İlgili alanlara onaylama işareti (✓) koyarak değerlendirmenizi yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Öğrencinin
Adı:
Soyadı:
Numarası:

Ölçüt	EVET	HAYIR
Anlatılacak anıyı / anıları belirledi.	( )	( )
Örnek videolar izledi.	( )	( )
Güvenilir kaynaklardan bilgi edindi.	( )	( )
Taslak anlatım planı oluşturdu.	( )	( )
Taslağı gözden geçirdi.	( )	( )
Düzeltme ve iyileştirmeler yaptı.	( )	( )
Anlatımı gerçekleştirdi.	( )	( )
Anlatımı kaydetti.	( )	( )
Kaydı paylaştı.	( )	( )

3. Yansıtma yazısı ve kontrol listesinden elde ettiğiniz verileri, etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciye dönüt vererek değerlendiriniz.

3. ETKİNLİK METİN KARŞILAŞTIRMA

ETKİNLİĞİN AMACI	Edebî metinleri inceleyerek karşılaştırabilme
ZENGİNLEŞTİRME UYGULAMASI	Öğrencilerin aynı temayı işleyen farklı türdeki eserleri karşılaştırarak eserlerin dil ve anlatım farklılıklarını belirlemeleri ve çalışmalarını genel ağdaki güvenilir ortamlarda paylaşmaları istenebilir.
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Sınıf, güvenli dijital ortamlar, sınıf / okul panosu, okul dergisi / gazetesi, bilgisayar, etkileşimli tahta, konuyla ilgili güvenilir kaynaklar, kâğıt, kalem

Yönerge: Etkinliği gerçekleştirmek için aşağıdaki adımları uygulayınız:

1. Aynı temayı ele alan şiir / anı / hikâye türlerinde birer metin belirleyiniz.
2. Güvenilir kaynaklardan şiir / anı / hikâye incelemeye yönelik bilgi ediniz.
3. Metinleri dil ve anlatım bakımından inceleyiniz ve karşılaştırınız.
4. Dil ve anlatım farklılıklarını ele alan metin taslağını oluşturunuz.
5. Öğretmen ve akran görüşleri doğrultusunda taslağı gözden geçiriniz.
6. Geri bildirimler doğrultusunda düzeltme ve iyileştirmeler yapınız.
7. Çalışmayı sınıf / okul panosu, okul dergisi / gazetesi veya güvenli dijital ortamlarda paylaşınız.

DEĞERLENDİRME

1. Etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciden kendi davranış, duygu ve düşüncelerini; ortaya koyduğu ürünün niteliğini (içerik, dil, anlatım vb.) ve geri bildirimleri göz önünde bulundurarak öz değerlendirme yapacağı bir yansıtma yazısı oluşturmasını isteyiniz.
2. Aşağıdaki kontrol listesi "Karşılaştırma Yazısı Yazma" adlı etkinliği gerçekleştiren her bir öğrencinin değerlendirilmesine yöneliktir. İlgili alanlara onaylama işareti (✓) koyarak değerlendirmenizi yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Öğrencinin
Adı:
Soyadı:
Numarası:

Ölçüt	EVET	HAYIR
Metinleri belirledi.	( )	( )
Güvenilir kaynaklardan bilgi edindi.	( )	( )
Metinleri inceledi.	( )	( )
Metinleri karşılaştırdı.	( )	( )
Taslak metin oluşturdu.	( )	( )
Taslak metni gözden geçirdi.	( )	( )
Düzeltme ve iyileştirmeler yaptı.	( )	( )
Çalışmayı paylaştı.	( )	( )

3. Yansıtma yazısı ve kontrol listesinden elde ettiğiniz verileri, etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciye dönüt vererek değerlendiriniz.

4. ETKİNLİK ŞİİR SEÇKİSİ HAZIRLAMA

ETKİNLİĞİN AMACI	Estetik bakış açısını geliştirebilme
ZENGİNLEŞTİRME UYGULAMASI	Öğrenciler, sevdikleri şairlerin şiirlerinden antoloji oluşturabilir.
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Sınıf, güvenli dijital ortamlar, sınıf / okul panosu, okul dergisi / gazetesi, bilgisayar, etkileşimli tahta, tasarım araçları, şiir kitapları, kâğıt, kalem

Yönerge: Etkinliği gerçekleştirebilmeleri için öğrencilerden aşağıdaki adımları uygulamalarını isteyiniz:

1. Güvenilir kaynaklardan Türk ve dünya edebiyatına ait sevdiğiniz şairlerin şiirlerini okuyunuz.
2. Seçkide kullanılacak şiirler için ölçüt belirleyiniz.
3. Ölçütlere uygun şiirler seçiniz.
4. Şiir seçkisi taslağını oluşturunuz.
5. Öğretmen ve akran görüşleri doğrultusunda taslağı gözden geçiriniz.
6. Geri bildirimler doğrultusunda düzeltme ve iyileştirmeler yapınız.
7. Seçkiyi sınıf / okul panosu, okul dergisi / gazetesi veya güvenli dijital ortamlarda paylaşınız.

DEĞERLENDİRME

1. Etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciden kendi davranış, duygu ve düşüncelerini; ortaya koyduğu ürünün niteliğini (içerik, dil, anlatım vb.) ve geri bildirimleri göz önünde bulundurarak öz değerlendirme yapacağı bir yansıtma yazısı oluşturmasını isteyiniz.
2. Aşağıdaki kontrol listesi "Şiir Seçkisi Hazırlama" adlı etkinliği gerçekleştiren her bir öğrencinin değerlendirilmesine yöneliktir. İlgili alanlara onaylama işareti (✓) koyarak değerlendirmenizi yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Öğrencinin
Adı:
Soyadı:
Numarası:

Ölçüt	EVET	HAYIR
Türk ve dünya edebiyatından şiirler okudu.	( )	( )
Ölçüt belirledi.	( )	( )
Şiirleri seçti.	( )	( )
Taslağı oluşturdu.	( )	( )
Taslağı gözden geçirdi.	( )	( )
Düzeltme ve iyileştirmeler yaptı.	( )	( )
Seçkiyi paylaştı.	( )	( )

3. Yansıtma yazısı ve kontrol listesinden elde ettiğiniz verileri, etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciye dönüt vererek değerlendiriniz.

3. TEMA

ANLAMIN YAPI TAŞLARI

1. ETKİNLİK FİLM ŞERİDİ HAZIRLAMA / DİJİTAL HİKÂYE OLUŞTURMA

ETKİNLİĞİN AMACI	Metni yorumlayarak yeni bir ürün ortaya koyabilme
ZENGİNLEŞTİRME UYGULAMASI	Öğrencilerin konuyla bağlantılı olarak okuduğu bir hikâyeyi film şeridi hâlinde hazırlamaları, dijital hikâye hâline getirmeleri beklenebilir.
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Sınıf, güvenli dijital ortamlar, bilgisayar, etkileşimli tahta, dijital film şeridi hazırlama ve dijital hikâye oluşturma araçları, konuyla ilgili güvenilir kaynaklar, resim malzemeleri, kâğıt, kalem

Yönerge: Aşağıdaki etkinliklerden birini seçerek öğrencilerden ilgili adımları uygulamalarını isteyiniz:

A) Film Şeridi Hazırlama

1. Film şeridi hâline getirmeye uygun hikâyeyi belirleyiniz.
2. Film şeridi hazırlamayla ilgili güvenilir kaynaklardan bilgi edininiz.
3. Hikâye için görsel / işitsel materyalleri derleyiniz.
4. Film şeridinin hazırlanacağı dijital aracı belirleyiniz.
5. Dijital araç kullanarak film şeridi taslağını hazırlayınız.
6. Öğretmen ve akran görüşleri doğrultusunda taslağı gözden geçiriniz.
7. Geri bildirimler doğrultusunda düzeltme ve iyileştirmeler yapınız.
8. Çalışmayı güvenli dijital ortamlarda paylaşınız.

B) Dijital Hikâye Oluşturma

1. Dijital hikâyeye dönüştürmeye uygun hikâyeyi belirleyiniz.
2. Dijital hikâye oluşturmaya yönelik güvenilir kaynaklardan bilgi edininiz.
3. Dijital hikâye için uygulama belirleyiniz.
4. Dijital hikâye taslağını oluşturunuz.
5. Öğretmen ve akran görüşleri doğrultusunda taslağı gözden geçiriniz.
6. Geri bildirimler doğrultusunda düzeltme ve iyileştirmeler yapınız.
7. Hikâyeyi güvenli dijital ortamlarda paylaşınız.

DEĞERLENDİRME

1. Etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciden kendi davranış, duygu ve düşüncelerini; ortaya koyduğu ürünün niteliğini (içerik, dil, anlatım vb.) ve geri bildirimleri göz önünde bulundurarak öz değerlendirme yapacağı bir yansıtma yazısı oluşturmasını isteyiniz.
2. Aşağıdaki kontrol listesi "Film Şeridi Hazırlama / Dijital Hikâye Oluşturma" adlı etkinliği gerçekleştiren her bir öğrencinin değerlendirilmesine yöneliktir. İlgili alanlara onaylama işareti (✓) koyarak değerlendirmenizi yapınız.

KONTROL LİSTESİ (Film Şeridi Hazırlama)

Öğrencinin
Adı:
Soyadı:
Numarası:

Ölçüt	EVET	HAYIR
Hikâyeyi belirledi.	( )	( )
Güvenilir kaynaklardan bilgi edindi.	( )	( )
Görsel / işitsel materyalleri derledi.	( )	( )
Dijital aracı belirledi.	( )	( )
Taslağı hazırladı.	( )	( )
Taslağı gözden geçirdi.	( )	( )
Düzeltme ve iyileştirmeler yaptı.	( )	( )
Çalışmayı paylaştı.	( )	( )

KONTROL LİSTESİ (Dijital Hikâye Oluşturma)		
Öğrencinin Adı: Soyadı: Numarası:		
Ölçüt	EVET	HAYIR
Hikâyeyi belirledi.	( )	( )
Güvenilir kaynaklardan bilgi edindi.	( )	( )
Uygulamayı belirledi.	( )	( )
Taslağı oluşturdu.	( )	( )
Taslağı gözden geçirdi.	( )	( )
Düzeltme ve iyileştirmeler yaptı.	( )	( )
Hikâyeyi paylaştı.	( )	( )

3. Yansıtma yazısı ve kontrol listesinden elde ettiğiniz verileri, etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciye dönüt vererek değerlendiriniz.

2. ETKİNLİK ZİHİN HARİTASI OLUŞTURMA

ETKİNLİĞİN AMACI	Metnin içeriği ile yapı unsurları arasındaki ilişkiyi kavrayabilme
ZENGİNLEŞTİRME UYGULAMASI	Farklı türde metinler okuyarak her bir metin için metnin yapılarına yönelik zihin haritası oluşturmaları beklenebilir.
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Sınıf, güvenli dijital ortamlar, sınıf / okul panosu, okul dergisi / gazetesi, bilgisayar, etkileşimli tahta, konuyla ilgili güvenilir kaynaklar, kâğıt, kalem

Yönerge: Etkinliği gerçekleştirebilmeleri için öğrencilerden aşağıdaki adımları uygulamalarını isteyiniz:

1. Zihin haritası için hikâye, gezi yazısı ve şiir türünde birer metin belirleyiniz.
2. Zihin haritası oluşturmaya yönelik güvenilir kaynaklardan bilgi edininiz.
3. Metinleri yapı unsurları bakımından inceleyiniz.
4. Yapı unsurlarına yönelik zihin haritası taslaklarını oluşturunuz.
5. Öğretmen ve akran görüşleri doğrultusunda taslakları gözden geçiriniz.
6. Geri bildirimler doğrultusunda düzeltme ve iyileştirmeler yapınız.
7. Ürünleri sınıf / okul panosu, okul dergisi / gazetesi veya güvenli dijital ortamlarda paylaşınız.

DEĞERLENDİRME

1. Etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciden kendi davranış, duygu ve düşüncelerini; ortaya koyduğu ürünün niteliğini (içerik, dil, anlatım vb.) ve geri bildirimleri göz önünde bulundurarak öz değerlendirme yapacağı bir yansıtma yazısı oluşturmasını isteyiniz.
2. Aşağıdaki kontrol listesi "Zihin Haritası Oluşturma" adlı etkinliği gerçekleştiren her bir öğrencinin değerlendirilmesine yöneliktir. İlgili alanlara onaylama işareti (✓) koyarak değerlendirmenizi yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Öğrencinin
Adı:
Soyadı:
Numarası:

Ölçüt	EVET	HAYIR
Metinleri belirledi.	( )	( )
Güvenilir kaynaklardan bilgi edindi.	( )	( )
Metinlerin yapı unsurlarını inceledi.	( )	( )
Taslakları oluşturdu.	( )	( )
Taslakları gözden geçirdi.	( )	( )
Düzeltme ve iyileştirmeler yaptı.	( )	( )
Ürünleri paylaştı.	( )	( )

3. Yansıtma yazısı ve kontrol listesinden elde ettiğiniz verileri, etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciye dönüt vererek değerlendiriniz.

3. ETKİNLİK HİKÂYE KURGULAMA

ETKİNLİĞİN AMACI	Metnin kendine özgü yapı unsurlarının yazma amacına göre nasıl biçimlendiğini ve içerik ile yapı arasında nasıl ilişki kurulduğunu kavrayabilme
ZENGİNLEŞTİRME UYGULAMASI	Bulundukları çevrede gezip görülmeye değer yerlerden birini seçerek burada geçen bir hikâye kurgulamaları beklenebilir.
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Sınıf, güvenli dijital ortamlar, sınıf / okul panosu, okul dergisi / gazetesi, bilgisayar, etkileşimli tahta, konuyla ilgili güvenilir kaynaklar, kâğıt, kalem

Yönerge: Etkinliği gerçekleştirebilmeleri için öğrencilerden aşağıdaki adımları uygulamalarını isteyiniz:

1. Gezilip görülen çevreden hareketle yazılacak hikâyenin mekân unsurunu belirleyiniz.
2. Türk ve dünya edebiyatına ait çeşitli hikâye örnekleri inceleyiniz.
3. Hikâye yazma tekniklerine yönelik güvenilir kaynaklardan bilgi ediniz.
4. Hikâyede kullanılacak kişi, zaman, anlatıcı ve bakış açısı unsurlarına karar veriniz.
5. Hikâye metni taslağı oluşturunuz.
6. Öğretmen ve akran görüşleri doğrultusunda taslağı gözden geçiriniz.
7. Geri bildirimler doğrultusunda düzeltme ve iyileştirmeler yapınız.
8. Hikâyeyi sınıf / okul panosu, okul dergisi / gazetesi veya güvenli dijital ortamlarda paylaşınız.

DEĞERLENDİRME

1. Etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciden kendi davranış, duygu ve düşüncelerini; ortaya koyduğu ürünün niteliğini (içerik, dil, anlatım vb.) ve geri bildirimleri göz önünde bulundurarak öz değerlendirme yapacağı bir yansıtma yazısı oluşturmasını isteyiniz.
2. Aşağıdaki kontrol listesi "Hikâye Kurgulama" adlı etkinliği gerçekleştiren her bir öğrencinin değerlendirilmesine yöneliktir. İlgili alanlara onaylama işareti (✓) koyarak değerlendirmenizi yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Öğrencinin
Adı:
Soyadı:
Numarası:

Ölçüt	EVET	HAYIR
Mekân unsurunu belirledi.	( )	( )
Hikâye örnekleri inceledi.	( )	( )
Güvenilir kaynaklardan bilgi edindi.	( )	( )
Yapı unsurlarına karar verdi.	( )	( )
Hikâye taslağını oluşturdu.	( )	( )
Taslağı gözden geçirdi.	( )	( )
Düzeltme ve iyileştirmeler yaptı.	( )	( )
Hikâyeyi paylaştı.	( )	( )

3. Yansıtma yazısı ve kontrol listesinden elde ettiğiniz verileri, etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciye dönüt vererek değerlendiriniz.

4. ETKİNLİK GEZİ BELGESELİ HAZIRLAMA

ETKİNLİĞİN AMACI	Gezi yazılarındaki mekânları, kendi yaşadığı çevreyle karşılaştırabilme
ZENGİNLEŞTİRME UYGULAMASI	Gezip görülen bu yerle ilgili bir belgesel hazırlamaları beklenebilir.
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Sınıf / çok amaçlı salon, dijital kayıt cihazları, güvenli dijital ortamlar, etkileşimli tahta

Yönerge: Etkinliği gerçekleştirebilmeleri için öğrencilerden aşağıdaki adımları uygulamalarını isteyiniz:

1. Çevrenizden gezi belgeseline konu olacak yeri belirleyiniz.
2. Güvenilir dijital kaynaklardan çeşitli gezi belgeselleri inceleyiniz.
3. Gezi belgeseli hazırlama tekniklerine yönelik güvenilir kaynaklardan bilgi edininiz.
4. Belgesel hazırlamada kullanılacak dijital araçları belirleyiniz.
5. Belgeselde kullanılacak metni ve görsel / işitsel materyalleri hazırlayınız.
6. Belgesel taslağını oluşturunuz.
7. Öğretmen ve akran görüşleri doğrultusunda taslağı gözden geçiriniz.
8. Geri bildirimler doğrultusunda düzeltme ve iyileştirmeler yapınız.
9. Belgeseli sınıf / okul panosu, okul dergisi / gazetesi veya güvenli dijital ortamlarda paylaşınız.

DEĞERLENDİRME

1. Etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciden kendi davranış, duygu ve düşüncelerini; ortaya koyduğu ürünün niteliğini (içerik, dil, anlatım vb.) ve geri bildirimleri göz önünde bulundurarak öz değerlendirme yapacağı bir yansıtma yazısı oluşturmasını isteyiniz.
2. Aşağıdaki kontrol listesi "Belgesel Hazırlama" adlı etkinliği gerçekleştiren her bir öğrencinin değerlendirilmesine yöneliktir. İlgili alanlara onaylama işareti (✓) koyarak değerlendirmenizi yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Öğrencinin
Adı:
Soyadı:
Numarası:

Ölçüt	EVET	HAYIR
Belgesele konu olacak yeri belirledi.	( )	( )
Gezi belgeselleri inceledi.	( )	( )
Belgesel hazırlama tekniklerine yönelik bilgi edindi.	( )	( )
Dijital araçları belirledi.	( )	( )
Metni ve materyalleri hazırladı.	( )	( )
Taslağı oluşturdu.	( )	( )
Taslağı gözden geçirdi.	( )	( )
Düzeltme ve iyileştirmeler yaptı.	( )	( )
Belgeseli paylaştı.	( )	( )

3. Yansıtma yazısı ve kontrol listesinden elde ettiğiniz verileri, etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciye dönüt vererek değerlendiriniz.

5. ETKİNLİK HİKÂYE YAZMA

ETKİNLİĞİN AMACI	Metnin kendine özgü yapı unsurlarının yazma amacına göre nasıl biçimlendiği ve içerik ile yapı arasında nasıl ilişki kurulduğunu kavrayabilme
ZENGİNLEŞTİRME UYGULAMASI	Eski Anadolu Türkçesi ile yazılmış bir şiiri yazıldığı dönemin tarihsel dokusuna uygun olarak hikâye tarzında yeniden yazmaları ve paylaşmaları istenebilir.
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Sınıf, güvenli dijital ortamlar, etkileşimli tahta, konuyla ilgili güvenilir kaynaklar, kâğıt, kalem

Yönerge: Etkinliği gerçekleştirebilmeleri için öğrencilerden aşağıdaki adımları uygulamalarını isteyiniz:

1. İncelenecek şiiri belirleyiniz.
2. Şiirin yazıldığı dönemin sosyal ve kültürel yapısı hakkında bilgi edininiz.
3. Şiiri biçim ve içerik bakımından (ana duygu, ses, ritim, tema, dil vb.) inceleyiniz.
4. Şiir ile hikâye türlerinin yapı unsurlarındaki benzerlik ve farklılıkları belirleyiniz.
5. Türk ve dünya edebiyatına ait çeşitli hikâye örnekleri inceleyiniz.
6. Hikâye yazma tekniklerine yönelik güvenilir kaynaklardan bilgi edininiz.
7. Şiirin yazıldığı dönemin tarihsel dokusuna uygun olarak kurgulanacak hikâyenin kişi, zaman, mekân, anlatıcı ve bakış açısı unsurlarına karar veriniz.
8. Hikâye metni taslağını oluşturunuz.
9. Öğretmen ve akran görüşleri doğrultusunda taslağı gözden geçiriniz.
10. Geri bildirimler doğrultusunda düzeltme ve iyileştirmeler yapınız.
11. Hikâyeyi sınıf / okul panosu, okul dergisi / gazetesi veya güvenli dijital ortamlarda paylaşınız.

DEĞERLENDİRME

1. Etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciden kendi davranış, duygu ve düşüncelerini; ortaya koyduğu ürünün niteliğini (içerik, dil, anlatım vb.) ve geri bildirimleri göz önünde bulundurarak öz değerlendirme yapacağı bir yansıtma yazısı oluşturmasını isteyiniz.
2. Aşağıdaki kontrol listesi "Hikâye Yazma" adlı etkinliği gerçekleştiren her bir öğrencinin değerlendirilmesine yöneliktir. İlgili alanlara onaylama işareti (✓) koyarak değerlendirmenizi yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Öğrencinin
Adı:
Soyadı:
Numarası:

Ölçüt	EVET	HAYIR
Şiiri belirledi.	( )	( )
Şiirin yazıldığı dönemin sosyal ve kültürel yapısı hakkında bilgi edindi.	( )	( )
Şiiri biçim ve içerik bakımından inceledi.	( )	( )
Şiir ve hikâye türünün yapı unsurlarındaki benzerlik ve farklılıkları belirledi.	( )	( )
Hikâye örnekleri inceledi.	( )	( )
Güvenilir kaynaklardan bilgi edindi.	( )	( )
Hikâyenin yapı unsurlarına karar verdi.	( )	( )
Taslak hikâye metnini oluşturdu.	( )	( )
Taslağı gözden geçirdi.	( )	( )
Düzeltme ve iyileştirmeler yaptı.	( )	( )
Hikâyeyi paylaştı.	( )	( )

3. Yansıtma yazısı ve kontrol listesinden elde ettiğiniz verileri, etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciye dönüt vererek değerlendiriniz.

4. TEMA

DİLİN ZENGİNLİĞİ

1. ETKİNLİK OLAY ÖRGÜSÜ OLUŞTURMA

ETKİNLİĞİN AMACI	Türkçenin zengin söz varlığını; kendine özgü dil özelliklerini; duygu, düşünce ve bilgiyi ifade edebilme gücünü keşfedebilme
ZENGİNLEŞTİRME UYGULAMASI	Öğrencilerden tahlil edilen romanın kurgusundan hareketle yeni bir olay örgüsü oluşturmaları istenebilir.
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Sınıf, güvenli dijital ortamlar, sınıf / okul panosu, okul dergisi / gazetesi, bilgisayar, etkileşimli tahta, konuyla ilgili güvenilir kaynaklar, kâğıt, kalem

Yönerge: Etkinliği gerçekleştirebilmeleri için öğrencilerden aşağıdaki adımları uygulamalarını isteyiniz:

1. Tema çerçevesinde tahlil edilen romanın yeniden kurgulanacak bölümlerini belirleyiniz.
2. Yaptığınız kurgulamaya uygun olay örgüsü taslağını oluşturunuz.
3. Öğretmen ve akran görüşleri doğrultusunda taslağı gözden geçiriniz.
4. Geri bildirimler doğrultusunda düzeltme ve iyileştirmeler yapınız.
5. Çalışmayı sınıf / okul panosu, okul dergisi / gazetesi veya güvenli dijital ortamlarda paylaşınız.

DEĞERLENDİRME

1. Etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciden kendi davranış, duygu ve düşüncelerini; ortaya koyduğu ürünün niteliğini (içerik, dil, anlatım vb.) ve geri bildirimleri göz önünde bulundurarak öz değerlendirme yapacağı bir yansıtma yazısı oluşturmasını isteyiniz.
2. Aşağıdaki kontrol listesi "Olay Örgüsü Oluşturma" adlı etkinliği gerçekleştiren her bir öğrencinin değerlendirilmesine yöneliktir. İlgili alanlara onaylama işareti (✓) koyarak değerlendirmenizi yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Öğrencinin
Adı:
Soyadı:
Numarası:

Ölçüt	EVET	HAYIR
Romanın yeniden kurgulanacak bölümlerini belirledi.	( )	( )
Taslak olay örgüsü oluşturdu.	( )	( )
Taslağı gözden geçirdi.	( )	( )
Düzeltme ve iyileştirmeler yaptı.	( )	( )
Çalışmayı paylaştı.	( )	( )

3. Yansıtma yazısı ve kontrol listesinden elde ettiğiniz verileri, etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciye dönüt vererek değerlendiriniz.

2. ETKİNLİK FİLM ŞERİDİ HAZIRLAMA

ETKİNLİĞİN AMACI	Kendi yaşamına odaklanarak otobiyografisini zenginleştirebilme
ZENGİNLEŞTİRME UYGULAMASI	Kendi otobiyografilerini film şeridi hâline getirmeleri istenebilir.
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Sınıf, güvenli dijital ortamlar, sınıf / okul panosu, okul dergisi / gazetesi, bilgisayar, etkileşimli tahta, dijital film şeridi hazırlama araçları, kâğıt, kalem

Yönerge: Etkinliği gerçekleştirebilmeleri için öğrencilerden aşağıdaki adımları uygulamalarını isteyiniz:

1. Otobiyografinizden film şeridi hâline getirmeye uygun kesitleri belirleyiniz.
2. Otobiyografinize ilişkin görsel / işitsel materyalleri derleyiniz.
3. Film şeridinin hazırlanacağı dijital aracı belirleyiniz.
4. Dijital araç kullanarak film şeridi taslağını hazırlayınız.
5. Öğretmen ve akran görüşleri doğrultusunda taslağı gözden geçiriniz.
6. Geri bildirimler doğrultusunda düzeltme ve iyileştirmeler yapınız.
7. Çalışmayı güvenli dijital ortamlarda paylaşınız.

DEĞERLENDİRME

1. Etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciden kendi davranış, duygu ve düşüncelerini; ortaya koyduğu ürünün niteliğini (içerik, dil, anlatım vb.) ve geri bildirimleri göz önünde bulundurarak öz değerlendirme yapacağı bir yansıtma yazısı oluşturmasını isteyiniz.
2. Aşağıdaki kontrol listesi "Film Şeridi Hazırlama" adlı etkinliği gerçekleştiren her bir öğrencinin değerlendirilmesine yöneliktir. İlgili alanlara onaylama işareti (✓) koyarak değerlendirmenizi yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Öğrencinin
Adı:
Soyadı:
Numarası:

Ölçüt	EVET	HAYIR
Otobiyografisinden kesitler belirledi.	( )	( )
Otobiyografisine ilişkin görsel / işitsel materyalleri derledi.	( )	( )
Dijital aracı belirledi.	( )	( )
Taslak film şeridini oluşturdu.	( )	( )
Taslağı gözden geçirdi.	( )	( )
Düzeltme ve iyileştirmeler yaptı.	( )	( )
Çalışmayı paylaştı.	( )	( )

3. Yansıtma yazısı ve kontrol listesinden elde ettiğiniz verileri, etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciye dönüt vererek değerlendiriniz.

3. ETKİNLİK DİYALOG YAZMA VE CANLANDIRMA

ETKİNLİĞİN AMACI	Konuşma becerisini geliştirebilme ve söz varlığını etkili kullanabilme
ZENGİNLEŞTİRME UYGULAMASI	Konuşma etkinliği olarak farklı üslup özelliklerini bir arada yansıtan diyaloglar yazılabilir ve öğrencilerin bu diyalogları işletebilecekleri yaratıcı drama etkinliği düzenlenebilir.
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Sınıf / çok amaçlı salon, dijital kayıt cihazları, güvenli dijital ortamlar, etkileşimli tahta, kâğıt, kalem

Yönerge: Etkinliği gerçekleştirebilmeleri için öğrencilerden aşağıdaki adımları uygulamalarını isteyiniz:

1. Diyalog için uygun bir konu belirleyiniz.
2. Diyalog yazma teknikleri hakkında güvenilir kaynaklardan bilgi edininiz.
3. Sosyal medya dili kullanan bir kişiyle edebî dil kullanan bir kişi arasında geçen ve belirli bir konu etrafında şekillenen diyalog taslağını oluşturunuz.
4. Öğretmen ve akran görüşleri doğrultusunda taslağı gözden geçiriniz.
5. Geri bildirimler doğrultusunda düzeltme ve iyileştirmeler yapınız.
6. Diyaloğun canlandırılmasına yönelik rol paylaşımı, ezber, prova vb. hazırlıklar yapınız.
7. Diyaloğu sınıfta / çok amaçlı salonda canlandırarak uygun bir cihazla kaydediniz.
8. Canlandırmayı paylaşınız.

DEĞERLENDİRME

1. Etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciden kendi davranış, duygu ve düşüncelerini; ortaya koyduğu ürünün niteliğini (içerik, dil, anlatım vb.) ve geri bildirimleri göz önünde bulundurarak öz değerlendirme yapacağı bir yansıtma yazısı oluşturmasını isteyiniz.
2. Aşağıdaki kontrol listesi "Diyalog Yazma ve Canlandırma" adlı etkinliği gerçekleştiren her bir öğrencinin değerlendirilmesine yöneliktir. İlgili alanlara onaylama işareti (✓) koyarak değerlendirmenizi yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Öğrencinin
Adı:
Soyadı:
Numarası:

Ölçüt	EVET	HAYIR
Konuyu belirledi.	( )	( )
Güvenilir kaynaklardan bilgi edindi.	( )	( )
Diyalog taslağını oluşturdu.	( )	( )
Taslağı gözden geçirdi.	( )	( )
Düzeltme ve iyileştirmeler yaptı.	( )	( )
Canlandırmayı gerçekleştirdi.	( )	( )
Canlandırmayı kayıt altına aldı.	( )	( )
Canlandırmayı paylaştı.	( )	( )

3. Yansıtma yazısı ve kontrol listesinden elde ettiğiniz verileri, etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciye dönüt vererek değerlendiriniz.

4. ETKİNLİK POSTER, SUNU YA DA ELEŞTİRİ YAZISI HAZIRLAMA

ETKİNLİĞİN AMACI	Üslubu oluşturan unsurlarla ilgili temel bilgileri özümseyebilme Üslubun anlatıma ve edebî dilin oluşumuna katkısını fark edebilme
ZENGİNLEŞTİRME UYGULAMASI	Aynı dönemde yaşamış iki yazara ait birer eser (birkaç eser) seçmesi, bu eserlerden yola çıkarak yazarların üslup farklılığını ortaya koyan bir çalışma (poster, sunu, eleştiri yazısı vb.) yapması ve bunu paylaşması istenebilir.
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Sınıf, güvenli dijital ortamlar, sınıf / okul panosu, okul dergisi / gazetesi, bilgisayar, etkileşimli tahta, konuyla ilgili güvenilir kaynaklar, kâğıt, kalem

Yönerge: Etkinliği gerçekleştirebilmeleri için öğrencilerden aşağıdaki adımları uygulamalarını isteyiniz:

1. Üsluplarını karşılaştırmak üzere aynı dönemde yaşamış iki yazarın birer romanını belirleyiniz.
2. Güvenilir kaynaklardan yazarların üslubunu (görüş, duyuş ve anlayışındaki kendine özgü anlatış biçimi) incelemeye yönelik bilgi ediniz.
3. Belirlenen iki romanın üslup özelliklerini inceleyiniz ve karşılaştırınız.
4. Poster, sunu ya da eleştiri yazısı hazırlamayla ilgili güvenilir kaynaklardan bilgi ediniz.
5. Romanların üslup özelliklerini ele alan poster, sunu ya da eleştiri yazısı taslağını oluşturunuz.
6. Öğretmen ve akran görüşleri doğrultusunda taslağı gözden geçiriniz.
7. Geri bildirimler doğrultusunda düzeltme ve iyileştirmeler yapınız.
8. Çalışmayı sınıf / okul panosu, okul dergisi / gazetesi veya güvenli dijital ortamlarda paylaşınız.

DEĞERLENDİRME

1. Etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciden kendi davranış, duygu ve düşüncelerini; ortaya koyduğu ürünün niteliğini (içerik, dil, anlatım vb.) ve geri bildirimleri göz önünde bulundurarak öz değerlendirme yapacağı bir yansıtma yazısı oluşturmasını isteyiniz.
2. Aşağıdaki kontrol listesi "Poster, Sunu ya da Eleştiri Yazısı Hazırlama" adlı etkinliği gerçekleştiren her bir öğrencinin değerlendirilmesine yöneliktir. İlgili alanlara onaylama işareti (✓) koyarak değerlendirmenizi yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Öğrencinin
Adı:
Soyadı:
Numarası:

Ölçüt	EVET	HAYIR
Romanları belirledi.	( )	( )
Üslup incelemeye yönelik güvenilir kaynaklardan bilgi edindi.	( )	( )
Romanların üslup özelliklerini inceledi.	( )	( )
Romanların üslup özelliklerini karşılaştırdı.	( )	( )
Poster / sunu / eleştiri yazısı hazırlamaya yönelik güvenilir kaynaklardan bilgi edindi.	( )	( )
Poster, sunu ya da eleştiri yazısı taslağı oluşturdu.	( )	( )
Taslağı gözden geçirdi.	( )	( )
Düzeltme ve iyileştirmeler yaptı.	( )	( )
Çalışmayı paylaştı.	( )	( )

3. Yansıtma yazısı ve kontrol listesinden elde ettiğiniz verileri, etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciye dönüt vererek değerlendiriniz.

KAYNAKÇA

Aytaş, G., Yalçın, A. (2012). Tiyatro ve Canlandırma. Ankara: Akçağ.

Behramoğlu, A. (1997). Büyük Türk Şiiri Antolojisi. Ankara: Sosyal.

Bikiç, N. Ç. (2020). Film Yapmak. İstanbul: Doruk.

Günay, D. (2019). Deneme Yazma Sanatı. İstanbul: Papatya Bilim.

Güneş, F. (2021). Türkçe Öğretimi. Ankara: PEGEM.

Güzel Yazılar Mektuplar. (2022). Ankara: TDK.

Güzel Yazılar Röportajlar. (2018). Anakara: TDK.

Hece Aylık Edebiyat Dergisi Mektup Özel Sayı Sayısı. (2006). 12(114,115,116).

Holden, T. (2019). Film Yapımı Film Yapanlar İçin El Kitabı. İstanbul: Hayalperest.

Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı (Hazırlık, 9, 10,11 ve 12. Sınıflar). (2024). Ankara: Meb.

Özakman, T. (2004). Oyun ve Senaryo Yazma Tekniği. Ankara: Bilgi.

Özkan, A., Durbaş, R. (1999). Türk Şiiri Antolojisi. İstanbul: Boyut Dosya.

Sosyal Bilimlerde Araştırma Rehberi. (2023). Ankara: Meb.

Tekin, M. (2022). Roman Sanatı. İstanbul: Ötüken.

Tepebaşılı, F. (2019). Roman İncelemesi. Konya: Çizgi Kitabevi.

Tobias, M. (2007). Belgesel Film Yapım Sanatı. İstanbul: Pegasus.

Türk Dili Mektup Özel Sayısı. (2008). (274).

Warburton, N. (2016). Deneme Yazmanın Temel Kuralları. İstanbul: Alfa.

Yaşar, Y. (2024). Oyun Yazma Sanatı. İstanbul: Kabalcı.

Yılmaz, A. U., Güney, Z. (2019). Dijital Hikâye Tasarımı. İstanbul: Pusula.

Kaynakça atıf sistemi, "APA 6 Yazım Kuralları ve Kaynak Gösterme" biçimine göre düzenlenmiştir.

Görsel kaynakçasına bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

25°D
30°D
35°D
40°D
45°D
50°D
40°K
35°K
ROMANYA
Bükreş
Tuna N.
UKRAYNA
RUSYA FEDERASYONU
HAZAR DENİZİ
Sofya
BULGARİSTAN
K A R A D E N İ Z
GÜRCİSTAN
Tiflis
Edirne
Kırklareli
Sinop
Bartın
Zonguldak
Kastamonu
Artvin
Ardahan
ERMENİSTAN
AZERBAYCAN
Kura N.
ACARA Ö.C.
YUNANİSTAN
Meriç N.
Tekirdağ
İstanbul
MARMARA DENİZİ
Kocaeli
Düzce
Karabük
Samsun
Ordu
Giresun
Trabzon
Rize
Kars
Erivan
Gökçeada
Yalova
Sakarya
Bolu
Çankırı
Kızılırmak N.
Amasya
Çoruh N.
Çanakkale
Bozcaada
Bursa
Bilecik
Çorum
Tokat
Yeşilırmak N.
Gümüşhane
Bayburt
Aras N.
Iğdır
Sakarya N.
Ankara
Balıkesir
Eskişehir
Kırıkkale
Yozgat
Erzincan
Erzurum
Ağrı
NAHÇIVAN Ö.C. (AZERBAYCAN)
Sivas
Kızılırmak N.
Fırat N.
Bakırçay N.
Kütahya
Kırşehir
Tunceli
Bingöl
Muş
Manisa
Gediz N.
Afyonkarahisar
Tuz Gölü
Elâzığ
Van Gölü
Van
Atina
Uşak
Nevşehir
Kayseri
Bitlis
İzmir
Küçük Menderes N.
Malatya
Urumiye Gölü
Aydın
Aksaray
Diyarbakır
Siirt
Büyük Menderes N.
Konya
Adıyaman
Batman
Hakkâri
Denizli
Isparta
Niğde
Kahramanmaraş
Dicle N.
Şırnak
İ R A N
Burdur
Mardin
Muğla
Karaman
Osmaniye
Gaziantep
Şanlıurfa
Antalya
Ceyhan N.
Adana
Kilis
Mersin
Göksu N.
Hatay
Asi N.
Fırat N.
Dicle N.
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
Erenköy
Lefkoşa
S U R İ Y E
I R A K
GÜNEY KIBRIS RUM YÖNETİMİ
LÜBNAN
Beyrut
A K D E N İ Z
Bağdat
Şam
L İ B Y A
Tel Aviv
FİLİSTİN
Batı Şeria
FİLİSTİN
Gazze Şeridi
Doğu Kudüs
İSRAİL
M I S I R
Süveyş K.
TÜRKİYE'NİN MÜLKİ İDARE BÖLÜMLERİ İLE KARA VE DENİZ KOMŞULARI HARİTASI
BAŞKENT
Ankara
İL MERKEZİ
Elâzığ
GÖL
ÜLKE SINIRI
ÖZERK BÖLGE SINIRI
AKARSU
0 50 100 200 300 400
km
Harita Genel Müdürlüğü tarafından üretilmiştir.

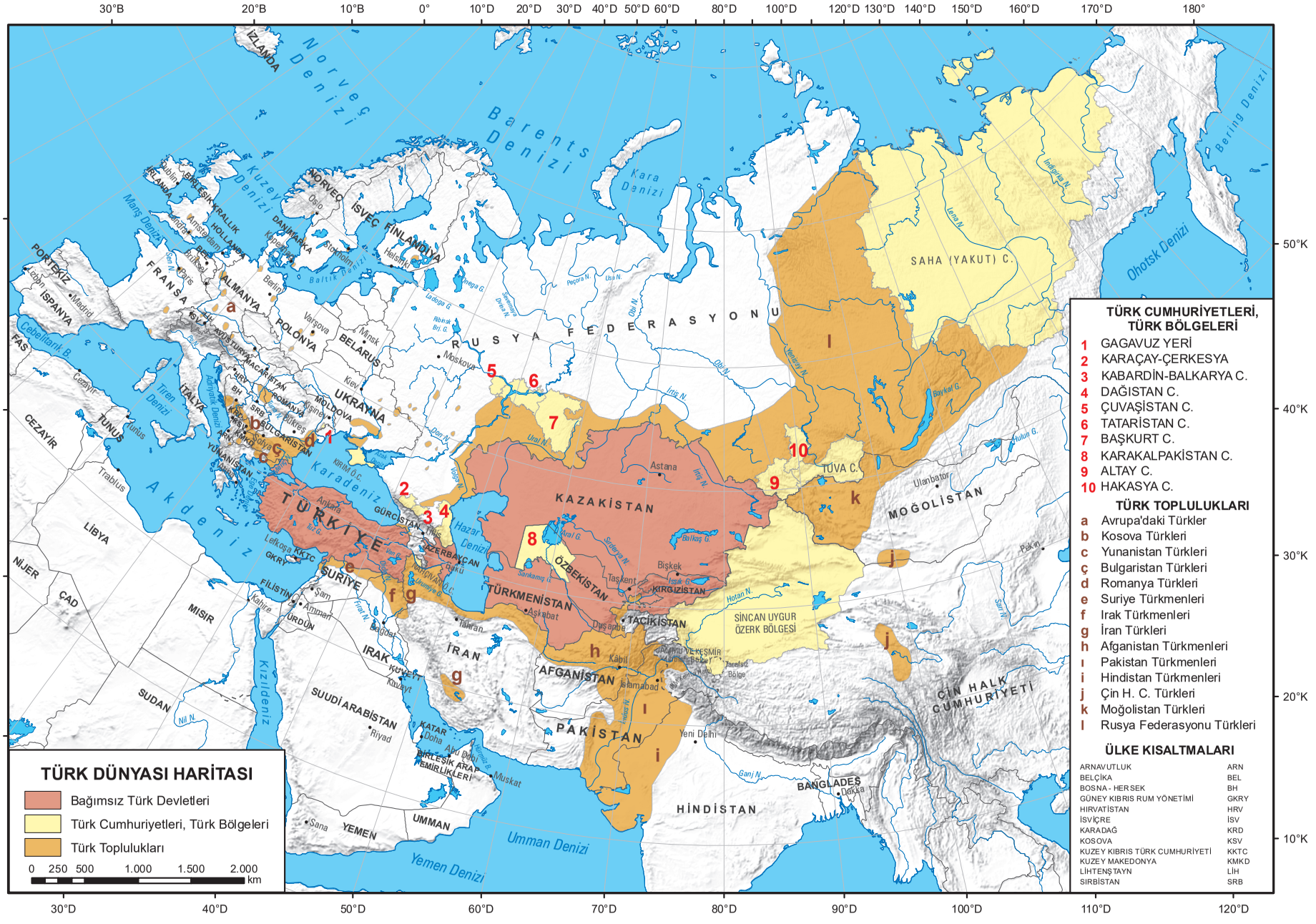
TÜRK DÜNYASI HARİTASI
Bağımsız Türk Devletleri
Türk Cumhuriyetleri, Türk Bölgeleri
Türk Toplulukları
0 250 500 1.000 1.500 2.000 km
TÜRK CUMHURİYETLERİ, TÜRK BÖLGELERİ
1 GAGAVUZ YERİ
2 KARAÇAY-ÇERKESYA
3 KABARDİN-BALKARYA C.
4 DAĞISTAN C.
5 ÇUVAŞİSTAN C.
6 TATARİSTAN C.
7 BAŞKURT C.
8 KARAKALPAKİSTAN C.
9 ALTAY C.
10 HAKASYA C.
TÜRK TOPLULUKLARI
a Avrupa'daki Türkler
b Kosova Türkleri
c Yunanistan Türkleri
ç Bulgaristan Türkleri
d Romanya Türkleri
e Suriye Türkmenleri
f Irak Türkmenleri
g İran Türkleri
h Afganistan Türkmenleri
ı Pakistan Türkmenleri
i Hindistan Türkmenleri
j Çin H. C. Türkleri
k Moğolistan Türkleri
l Rusya Federasyonu Türkleri
ÜLKE KISALTMALARI
ARNAVUTLUK ARN
BELÇİKA BEL
BOSNA - HERSEK BH
GÜNEY KIBRIS RUM YÖNETİMİ GKRY
HIRVATİSTAN HRV
İSVİÇRE İSV
KARADAĞ KRD
KOSOVA KSV
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ KKTC
KUZEY MAKEDONYA KMKD
LİHTENŞTAYN LİH
SIRBİSTAN SRB
RUSYA FEDERASYONU
KAZAKİSTAN
TÜRKİYE
ÖZBEKİSTAN
TÜRKMENİSTAN
KIRGIZİSTAN
TACİKİSTAN
AFGANİSTAN
İRAN
PAKİSTAN
HİNDİSTAN
MOĞOLİSTAN
ÇİN HALK CUMHURİYETİ
SAHA (YAKUT) C.
TUVA C.
SİNCAN UYGUR ÖZERK BÖLGESİ
UKRAYNA
BELARUS
ROLONYA
ALMANYA
FRANSA
İSPANYA
PORTEKİZ
İTALYA
YUNANİSTAN
GÜRCİSTAN
AZERBAYCAN
SURİYE
IRAK
SUUDİ ARABİSTAN
MISIR
LİBYA
CEZAYİR
TUNUS
FAS
NİJER
ÇAD
SUDAN
YEMEN
UMMAN
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ
KATAR
KUVEYT
BANGLADEŞ
İZLANDA
NORVEÇ
İSVEÇ
FİNLANDİYA
DANİMARKA
HOLLANDA
İRLANDA
Norveç Denizi
Barents Denizi
Kara Denizi
Ohotsk Denizi
Bering Denizi
Akdeniz
Karadeniz
Kızıldeniz
Umman Denizi
Yemen Denizi
Hazar Denizi
Aral G.
Baykal G.
Lena N.
Yenisey N.
Ob N.
Irtiş N.
Ural N.
Volga N.
Don N.
Dinyester N.
Tuna N.
Nil N.
Fırat N.
Dicle N.
Hint Okyanusu